

Dovolání

Z dikce § 265a odst. 1 tr. řádu jednoznačně plyne, že dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V § 265a odst. 2 písm. a) až h) tr. řádu jsou potom taxativně uvedena soudní rozhodnutí, která se považují pro řízení o dovolání za rozhodnutí ve věci samé. Podle § 265a odst. 2 písm. a) tr. řádu lze podat dovolání proti rozsudku, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání. Takovýmto odsuzujícím rozsudkem pak může být i rozsudek odvolacího soudu vydaný podle § 259 odst. 3 tr. řádu po zrušení rozsudku soudu prvního stupně z některého z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 tr. řádu, vždy však musí jít o odsuzující rozsudek v uvedeném smyslu. Nebyla-li předmětem rozhodování odvolacího soudu otázka viny nebo trestu, ale pouze rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu škody, nelze rozhodnutí (rozsudek) odvolacího soudu považovat za rozhodnutí (rozsudek) ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 1, 2 tr. řádu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 11 Tdo 220/2024-315 ze dne 19.3.2024)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného J.V., proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 To 119/2023-265, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Jeseníku pod sp. zn. 6 T 5/2023, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. řádu se dovolání obviněného J.V. odmítá.

Z odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 23. 5. 2023, č. j. 6 T 5/2023-248, byl obviněný J.V. (dále jen „obviněný“) uznán vinným ze spáchání přečinu dotačního podvodu podle § 212 odst. 2, 4 tr. zákoníku. Za uvedený přečin soud prvního stupně uložil obviněnému podle § 212 odst. 4 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 1 (jednoho) roku, přičemž podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku jeho výkon podmíněně odložil a stanovil zkušební dobu v trvání 2 (dvou) let. Současně podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku uložil soud prvního stupně obviněnému trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu, případně výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodních korporací, tedy obchodních společností a družstev, jakož i spolků v trvání 2 (dvou) let.

2. Týmž rozsudkem dále soud prvního stupně rozhodl, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obviněný povinen nahradit poškozenému Olomouckému kraji, se sídlem O. (dále jen „poškozený“), škodu ve výši 500 000 Kč s tím, že povinnost obviněného k náhradě škody zaniká v rozsahu, v jakém bude tato splněna již odsouzeným spolkem Jesenická Cyklistická z. s., se sídlem J. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu pak soud prvního stupně poškozeného odkázal se zbytkem jeho nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. K rozsudku soudu prvního stupně Nejvyšší soud toliko dodává, že s ohledem na splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 2 tr. řádu uvedené rozhodnutí neobsahuje odůvodnění, vyjma odůvodnění výroku o náhradě škody.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal poškozený odvolání, na jehož podkladě Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „odvolací soud“) v záhlaví označeným rozsudkem podle § 258

odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil ve výroku o náhradě škody vysloveném podle § 228 odst. 1 tr. řádu. Podle § 259 odst. 3 tr. řádu rozhodl odvolací soud nově tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obviněný povinen zaplatit poškozenému na náhradě škody částku ve výši 500 000 Kč, spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky, a to od 25. 5. 2023 do zaplacení. Jinak ponechal odvolací soud napadený rozsudek nezměněný.

4. Proti rozsudku odvolacího soudu podává nyní obviněný prostřednictvím svého obhájce, Mgr. Ing. O.K., advokáta, dovolání, a to proti jeho výroku o náhradě škody a s odkazem na dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. i) a písm. l) tr. řádu.

5. Důvodnost svého dovolání obviněný odvozuje od skutečnosti, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. MSPH 89 INS 281/2021, byl zjištěn jeho úpadek a povoleno jeho oddlužení, přičemž toto insolvenční řízení nebylo dosud skončeno.

6. Obviněný poukazuje na § 140b zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle něhož platí, že nejde-li o řízení uvedená v § 140a, nelze v jiných soudních nebo rozhodčích řízeních po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, rozhodnout o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170); to neplatí, jde-li o pohledávky věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka. K rozhodnutím vydaným v rozporu s tímto zákazem se v insolvenčním řízení nepřihlíží.

7. Jestliže tedy byla obviněnému v nynějším trestním řízení uložena povinnost nahradit poškozenému škodu, platí, že takovému rozhodnutí bránilo vedení shora uvedeného insolvenčního řízení a odvolací soud takový výrok - týkající se pohledávky spadající do majetkové podstaty obviněného (dlužníka) - nemohl učinit (k uvedenému obviněný odkazuje na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu potvrzujících tento závěr, jakož i na odbornou monografickou literaturu). Tatáž vada podle obviněného stíhá i rozsudek soudu prvního stupně co do výroku o náhradě škody.

8. Z těchto důvodů obviněný navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 zrušil jednak napadený rozsudkem odvolacího soudu, jednak výrok o náhradě škody rozsudku soudu prvního stupně, a aby podle § 265m odst. 1 tr. řádu ve věci rozhodl sám tak, že poškozeného odkáže na řízení ve věcech občanskoprávních, nebo aby podle § 265l odst. 1 tr. řádu přikázal soudu prvního stupně věc k novému projednání a rozhodnutí.

9. K dovolání obviněného se vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství JUDr. J.Ch., Ph.D. (dále jen „státní zástupce“), který po shrnutí dosavadního průběhu řízení a dovolací argumentace obviněného plně přisvědčuje jím uplatněné argumentaci a tuto vlastními slovy opět prezentuje se závěrem, že v projednávané trestní věci nebylo možné v adhezním řízení rozhodnout o náhradě škody a poškozený měl být správně soudy nižších stupňů podle § 229 odst. 1 tr. řádu per analogiam odkázán se svým výrokiem na řízení ve věcech občanskoprávních.

10. Státní zástupce proto Nejvyššímu soudu navrhuje, aby podle § 265k odst. 1 tr. řádu zrušil rozsudek odvolacího soudu, jakož i adhezní výrok rozsudku soudu prvního stupně a podle § 265m odst. 1 tr. řádu sám rozhodl tak, že se poškozený se svým nárokem na náhradu škody podle § 229 odst. 1 tr. řádu per analogiam odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

11. Vyjádření státního zástupce Nejvyšší soud zaslal obhájci obviněného k případné replice, kterou do dne vydání tohoto usnesení neobdržel.

12. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) nejprve zjišťoval, zda je dovolání obviněného přípustné ve smyslu § 265a odst. 1 tr. řádu, přičemž shledal, že není.

13. To proto, neboť z dikce § 265a odst. 1 tr. řádu jednoznačně plyne, že dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V § 265a odst. 2 písm. a) až h) tr. řádu jsou potom taxativně uvedena soudní rozhodnutí, která se považují pro řízení o dovolání za rozhodnutí ve věci samé. Podle § 265a odst. 2 písm. a) tr. řádu lze podat dovolání proti rozsudku, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání. Takovýmto odsuzujícím rozsudkem pak může být i rozsudek odvolacího soudu vydaný podle § 259 odst. 3 tr. řádu po zrušení rozsudku soudu prvního stupně z některého z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 tr. řádu, vždy však musí jít o odsuzující rozsudek v uvedeném smyslu. Z výše uvedeného ustanovení, stejně jako znění § 265a odst. 2 písm. b) tr. řádu je patrné, že jde o dva případy přípustnosti dovolání, kdy bylo rozhodováno formou rozsudku.

14. V nyní projednávané trestní věci je přitom nepochybné, že rozsudek odvolacího soudu nelze považovat za rozhodnutí (zde rozsudek) ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 1, 2 tr. řádu, neboť předmětem rozhodování odvolacího soudu nebyla otázka viny nebo trestu, ale pouze rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu škody. Odvolací soud tak z podnětu odvolání poškozeného, přezkoumával pouze výrok, který se týkal jím uplatněného nároku na náhradu škody, zatímco o vině a trestu obviněného bylo již pravomocně rozhodnuto rozsudkem soudu prvního stupně [§ 139 odst. 1 alinea bb) a § 139 odst. 2 tr. řádu].

15. Závěr, že rozsudek, jímž odvolací soud – výlučně na podkladě odvolání poškozeného proti výroku rozsudku soudu prvního stupně o náhradě škody (či nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení) – zruší v této části rozsudek soudu prvního stupně a nově ve věci sám rozhodne o takovém nároku poškozeného, není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 2 tr. řádu, proti němuž je přípustné dovolání, má pevnou oporu v ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího soudu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2006, sp. zn. 3 Tdo 489/2006, ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. 8 Tdo 907/2010, ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. 11 Tdo 1310/2010, a ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. 6 Tdo 615/2015). Ve své rozhodovací praxi jej nadto akceptoval i Ústavní soud (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 3456/15, a usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 9. 2015, usnesení sp. zn. I. ÚS 2418/15, ze dne 29. 8. 2012, sp. zn. II. ÚS 1901/12, a ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. IV. ÚS 1435/11).

16. Vzhledem k výše uvedenému, tj. z důvodu, že odvolací soud rozhodl svým nyní napadeným rozsudkem pouze o odvolání poškozeného proti výroku o náhradě škody rozsudku soudu prvního stupně, vyslovenému podle § 228 odst. 1 tr. řádu, přičemž o výrocích o vině a o trestu již bylo pravomocně rozhodnuto rozsudkem soudu prvního stupně, nezbylo Nejvyššímu soudu, než dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. řádu odmítnout jako nepřípustné.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)